

## Multi-Manager - sijoittamisen huippuosaaja



# UBS

Private Banking

## Merkkejä maailman talouden elpymisestä

Talouksmittarit ovat osoittaneet, että maailman talous on ollut nousujohteinen jo muutaman kuukauden ajan. Maailman merkittävin talousalue, USA, tulee jatkossakin määräämään tahdin sen bruttokansantuotteen kasvettua voimakkaasti kolmannella vuosineljänneksellä. Kotitalouksien kulutus, etenkin kestokulutushyödykkeiden osalta, on kasvanut huomattavasti veroleikkauksien ansiosta. Ylituotannosta huolimatta investoinnit nousi yritysten tuottojen parantuessa ja tilausten lisääntyessä. Yritykset sijoittavat nyt enenevässä määrin tietotekniikkalaitteistoihin ja -ohjelmiin.

USA:n talous on hyötynyt myös kauppavirrasta, heikko dollari on vilkastuttanut vientiä ja tuonti on alhaista. Heinä-syyskuun aikana USA:n bruttokansantuote nousi enemmän kuin yhtenäkkään vuosineljänneksenä viimeisen 20 vuoden aikana. Vaikka kasvunäkymät tuleville kuukausille näyttävätkin hyviltä, uskomme, että kotitalouksien korkea velka-aste ja vähäiset säästöt tulevat toimimaan kasvun rakenteellisena jarruna.

USA:n ja Aasian kasvumarkkinoiden noususta huolimatta olemme havainneet ainoastaan hajanaista kasvua Euroopan markkinoilla. Vuoden 2003 ensimmäisen vuosipuoliskon pienen nousun jälkeen - kotimarkkinoiden kysynnän oltua heikkoa ja euron vahvistumisen vähennyttä vientiä - monet talouksmittarit ovat viimeaikoina ennustaneet positiivista

nousua lähitulevaisuudessa. Ennen kaikkea yrityksissä vallitseva ilmapiiri on parantunut huomattavasti.

Tästä huolimatta talouden kasvu tulee todennäköisesti olemaan melko vähäistä lähitulevaisuudessa. Talouden kasvua euroalueella vaikeuttavat joustamattomat tuotteet ja työmarkkinat, eivätkä talouspoliittiset muutokset vauhdita talouden kasvua, kuten USA:ssa. Vaikka keskustelu Euroopan kasvu- ja vakaussopimuksen rikkomisesta (uusi-velka ei saisi ylittää 3 % BKT:sta) saattaa antaa kuvan, että tavoitteena on hyvin ekspansiivinen finanssipolitiikka, alijäämät ovat enemmänkin alhaisen talouskasvun (laskevien verotulojen ja kasvavien sosiaalimenojen) kuin aktiivisen politiikan tulosta. Euroalueen taloutta auttaa kuitenkin Euroopan keskuspankin rahapolitiikka.

Lyhyen aikavälin reaalikorot ovat tällä hetkellä nollassa, alimmillaan sitten Euroopan keskuspankin otettua ohjat käsiinsä vuonna 1999. Keskuspankin odotetaan kiristävän rahapolitiikkaa, jos ja kun markkinat lähtevät nousuun. On muistettava, että keskuspankilla on onnistumisen paineita, sillä se on onnistunut pitämään inflaation annetun 2 %:n katon alapuolella ainoastaan kuutena kuukautena viimeisen 40 kuukauden aikana. Koska Euroopan talous laahaa USA:n perässä, Euroopan keskuspankin tulisi nostaa korkoja ainoastaan, jos USA:n keskuspankki nostaa korkoaan.

# Maailman osakemarkkinat

## Hyvä alku viimeiselle vuosineljännekselle

Osakemarkkinoilla oli hyvä alku vuoden viimeisellä vuosineljänneksellä. Markkinat nousivat melkein 6 % ja hillitsivät tiettyjen markkinoiden huonon kehityksen aiheuttamia pelkoja syyskuussa. Dollarin heikkenemistä seurataan tarkasti USA:n valtiovarainministeriön mainittua tulevasta koron nostoista, jotka hallitsivat markkinauutisia kuukauden ajan. Tämä on vastoin käsitystä, että Bushin hallinto on luopunut aikaisempien hallitusten vahvan dollarin politiikasta. USA:n keskuspankki toisti näkemyksensä jättämällä korot ennalleen.

Manner-Euroopassa talousuutiset ovat olleet sekalaisia. Euroopan komission euroalueen talousindeksit ovat lähteneet kasvuun ja markkinoiden luottamus on noussut myös

Saksassa. Tästä huolimatta vahvistuva euro on edelleen huolenaiheena ja se saattaa vaikuttaa yrityksen tuottoihin negatiivisesti. Iso-Britanniassa julkaistut taloustiedot osoittavat edelleen kasvua vähittäiskaupan ja vakinaiset työpaikat -indeksin kasvaessa. Englannin keskuspankin odotettiin nostavan korkoja, minkä se tekikin nostamalla korkoja 0,25 %.

Japanissa on nähtävissä merkkejä markkinoiden elpymisestä teollisuustuotannon kasvaessa. Kolmannella vuosineljänneksellä näimme vahvoja tuloksia etenkin pankkisektorilla. Yritystoiminta Japanissa osoittaa myös elpymisen merkkejä.

# Indicator

Rahastonhoitajien näkemykset eivät ole rahastokohtaisia vaan koskevat koko sektoria.

	Osakkeet									Joukkovelka- kirjalainat		Valuutat		
	Iso-Britannia	Pohjoismaat	USA	Suomi	Eurooppa	Japani	Tyynenmeren alue (ei Japani)	Kehittyvät markkinat	Teknologia	Eurooppalainen	Kansainvälinen	Euro/£	Euro/\$	Euro/Yen
Baring	▲ ↑	-	● ↓	-	●	▲	▲	▲	▲ ↑	▲	●	●	●	▲
Deutsche	-	-	▲	-	■	▲	■ ↓	-	-	▲	●	▲ ↑	●	▲
Evli	●	-	● ↓	▲ ↑	▲ ↑	● ↓	-	▲	■ ↓	▲ ↑	●	▲ ↑	▲ ↑	■
Fidelity	●	-	■ ↓	-	■ ↑	▲	▲	▲	-	-	■	-	-	-
FIM	● ↓	▲	● ↓	▲	▲ ↑	■ ↑	▲	▲	● ↓	● ↓	●	■	●	▲
Framlington	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gartmore	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gyllenberg	■	▲	▲	▲	■	■	▲	▲	■	●	●	■	■	■
ING	-	-	▲	-	▲	▲	▲	▲	▲	■	■	■	▲	■
INVESCO PERPETUAL	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JPMorgan Fleming	▲	●	●	●	■	▲	▲	▲	■	▲	●	▲ ↑	▲ ↑	■
Merrill Lynch	▲	■	■	■	■	▲	■	▲	■	●	●	■	■	■
Odin	-	▲	-	▲	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pohjola	▲	-	■	▲	▲	▲	▲	▲	■	●	●	■	●	▲
Schroders	■	-	●	-	▲	▲	■	▲	-	-	● ↓	-	-	-
Ålandsbanken	-	▲	▲	■ ↓	▲	■ ↑	-	-	■	-	-	-	●	■
YHTEENVETO	■	▲	■ ↓	▲	■	▲	▲	▲	■	■	●	■	● ↓	■

## Vertailuindeksit

Osakkeet	
Iso-Britannia	FTSE All Share
Pohjoismaat	MSCI Nordic Countries
USA	S&P 500
Suomi	Hex Portfolio
Eurooppa	FTSE World Europe ex UK
Japani	FTSE All World Japan
Tyynenmeren alue (ei Japani)	FTSE World Pacific ex Japan
Kehittyvät markkinat	S&P/IFCI Composite
Teknologia	NASDAQ

Joukkovelkakirjalainat	
Eurooppalainen	Citi EMU Gov Bond
Kansainvälinen	Citi WGBI

Ohjeita Indicatorin lukemiseen kääntöpuolella.

# Markkinakehitys (%)

Joukkovelkakirjalainat

	1 kk	6 kk	1 vuosi	3 vuotta	5 vuotta	7 vuotta	3 vuotta (p.a.)	5 vuotta (p.a.)	7 vuotta (p.a.)
<b>Eurooppalainen - Citi EMU Gov Bond</b>	-0.27	-1.51	4.83	21.07	N/A	N/A	6.60	N/A	N/A
<b>Kansainvälinen - Citi WGBI</b>	-1.38	-0.40	-3.68	-1.65	25.13	56.86	-0.56	4.59	6.65

Osakkeet

<b>Iso-Britannia - FTSE All Share</b>	-0.44	14.10	1.95	-29.23	-5.27	45.52	-10.91	-1.08	5.51
<b>Japani - FTSE All-World Japan</b>	-5.99	30.21	3.41	-45.06	-0.71	-21.62	-18.14	-0.14	-3.42
<b>Eurooppa - FTSE World Europe Exc UK</b>	1.81	15.79	4.83	-35.67	-9.64	62.13	-13.71	-2.01	7.15
<b>Tyynenmeren alue (ei Japani) - FTSE World Pacific Exc Japan</b>	-4.21	24.74	6.12	-10.63	24.55	-13.89	-3.69	4.49	-2.12
<b>Pohjoismaat - MSCI Nordic Countries</b>	-2.58	14.14	-15.66	-61.45	2.57	83.19	-27.28	0.51	9.04
<b>Maaailma - MSCI World</b>	-1.68	11.67	-2.82	-41.08	-14.22	25.79	-16.21	-3.02	3.33
<b>Teknologia - NASDAQ</b>	-1.61	20.52	10.01	-45.20	-3.00	63.18	-18.21	-0.61	7.25
<b>USA - S&amp;P 500</b>	-2.20	8.53	-4.84	-39.39	-7.22	63.36	-15.41	-1.49	7.27
<b>Kehittyvät markkinat - S&amp;P/IFCI Composite</b>	-1.78	30.32	16.96	7.00	55.16	17.36	2.29	9.19	2.31

Lähde: Standard & Poor's Fund Services, kehitys euroissa, 28/11/2003 asti, myyntihinta verrattuna myyntihintaan, bruttotulo uudelleen sijoitettuna. Aiempi kehitys ei ole tae tulevasta kehityksestä. Standard & Poor's Micropal sekä Skandia konserni ovat kaikin tavoin yrittäneet varmistaa yllä olevien tietojen oikeellisuuden. Kumpikaan ei kuitenkaan ota vastuuta sijoittajan sijoituspäätöksestä eikä päätöksestä mahdollisesti aiheutuvista taloudellisista tappioista.

## Kuinka Indicatoria käytetään?

Indicator antaa sijoittajille 12 kuukauden pörssimarkkina-arvion valikoiduilta Skandia-konsernin kanssa yhteistyötä tekevilta rahastonhoitajilta. Kysymme, miten heidän mielestään indeksi kehittyi seuraavan 12 kuukauden aikana.

Näkemykset eivät liity mihinkään tiettyyn rahastoon, vaan rahastonhoitajat ovat arvioineet kutakin sektoria kokonaisuudessaan.

### Arviot perustuvat alla oleviin yleisohjeisiin:

- ▲ Positiivinen arvio** - rahastonhoitaja uskoo, että vertailuindeksi nousee yli 5 prosenttia vuoden kuluessa.
- Neutraali arvio** - rahastonhoitaja uskoo, että vertailuindeksi liikkuu joko positiivisesti tai negatiivisesti 0% ja 5% välisellä alueella.
- Negatiivinen arvio** - rahastonhoitaja uskoo, että vertailuindeksi laskee yli 5% vuoden kuluessa.

### Kategoriat:

**Pörssiosakkeet** - rahastonhoitajan antama arvio pörssikursseille ei ota huomioon valuuttakurssimuutoksien vaikutusta markkinoihin. Esimerkiksi jos rahastonhoitaja uskoo Yhdysvaltojen näkymän olevan positiivinen, mutta katsoo euron olevan uhka sijoittajille, arvio Yhdysvaltojen markkinoista on positiivinen.

Arvio kustakin osakemarkkinasta liittyy tiettyyn indeksiin euroiksi muunnettuna.

**Obligaatiot** - arvio kustakin obligaatiomarkkinasta liittyy tiettyyn indeksiin euroiksi muunnettuna.

**Valuutat** - valuuttakurssi-arvio antaa arvion euroissa sijoittaville.

### Positiivinen valuuttakurssi-arvio

Jos Indicator näyttää positiivista arviota joko Yhdysvaltain dollarille, Englannin punnalle tai jenille, se edustaa arviota euron arvon laskemisesta suhteessa kyseiseen valuuttaan, millä on positiivinen vaikutus ulkomaisista sijoituksista saataville tuotoille.

#### Esimerkki 1€ = 100 jeniä

Sijoittajana ostat japanilaisia osakkeita, jotka maksavat 100 jeniä. Oston jälkeen euron arvo alenee niin, että 1€ = 90 jeniä. Tämä tarkoittaa sitä, että tarvitset vain 90 jeniä ostaaksesi takaisin alkuperäisen eurosi. Sinulla on 100 jeniä, jotka jaettuna vaihtokurssilla 1€/90 jeniä antaakin sinulle 1,11 euroa.

Mikäli rahastonhoitaja arvioi japanilaisten osakekurssien olevan positiivisia, ja euron ja jenin suhteen olevan positiivinen, kokonaisarvio suomalaisille sijoittajille Japaniin investointeihin on silloin positiivinen. Tämä johtuu siitä, että positiivinen kurssi-arvio lisää sijoittajan tuottoja osakemarkkinoilla.

### Negatiivinen valuuttakurssi-arvio

Jos Indicator näyttää negatiivisen arvion joko Yhdysvaltain dollarille, Englannin punnalle tai jenille, se tarkoittaa näkemystä, että euron arvo nousee suhteessa kyseiseen valuuttaan, mikä vaikuttaa negatiivisesti ulkomaisesta sijoituksesta saatavaan tuottoon.

#### Esimerkki 1€ = 100 jeniä

Sijoittajana ostat japanilaisia osakkeita, jotka maksavat 100 jeniä. Oston jälkeen euron arvo nousee niin, että 1€ = 110 jeniä. Tämä tarkoittaa sitä, että tarvitset 110 jeniä ostaaksesi takaisin alun perin sijoittamasi euron. Sinulla on 100 jeniä, joka jaettuna vaihtokurssilla 1€/110 jeniä antaa sinulle 0,91 euroa.

Jos rahastonhoitajan arvio japanilaisista osakemarkkinoista on positiivinen, mutta sen arvio euron ja jenin suhteesta on negatiivinen, silloin Suomesta tulevan sijoittajan kannattaa olla varovainen harkitessaan sijoittamista Japanin markkinoihin. Tämä johtuu siitä, että kurssivaihteluilla voi olla haitallinen vaikutus positiivisiin osaketuottoihin.

# Multi-Manager - sijoittamisen huippuosaaja



**Skandia Lifen laaja rahastovalikoima on jaettu neljään kategoriaan. Tämä auttaa kohdistamaan asiakkaiden tarpeet ja helpottaa rahaston valitsemista.**

## Portfolios

**Portfolios-kategoria tarjoaa yksinkertaisen ja helpon tavan sijoittaa. Skandia Life tekee varojen kohdistusta ja salkunhoitajan valintaa koskevat sijoituspäätökset.**

Portfolios-rahastojen sijoituskohteiden valinta tapahtuu Skandia Lifen sijoituskomitean ennalta määrittelemien rajojen puitteissa, mikä antaa rahastonhoitajalle suuntaviivat ja mahdollisuuden reagoida markkinoiden muutoksiin.

Sijoituskomitea päättää myös sopivimpien rahastonhoitajien valinnasta. Kattavan tutkimuksen jälkeen komitea valitsee salkunhoitajat kyseiselle sektorille niiden soveltuvuuden ja asiantuntemuksen perusteella. Tämän vuoksi yhtä rahastoa saattaa hoitaa usea rahastonhoitaja eikä sijoitus ole vain yhden rahastonhoitajan varassa. Jos Portfolios-rahastoa hoitava rahastoyhtiö ei pysty vastaamaan sijoitusvaatimuksiimme, se voidaan vaihtaa. **Tämä on prosessin todellinen vahvuus** - Skandia Life voi vaihtaa rahastonhoitajaa aina kun toinen rahastoyhtiö vaikuttaa paremmalta hoitajalta rahoillesi.

## Managers

**Managers-kategoriassa voit valita tietyn rahastonhoitajan hoitamaan sijoituksiasi.**

Valittu rahastonhoitaja hankkii puolestasi hajautetun valikoiman osakkeita, joukkovelkakirjoja ja käteisvaroja, sekä hoitaa rahaston sijoituksia Skandia Lifen määrittämien rajojen puitteissa.

Skandia Lifen sijoituskomitea valvoo rahastonhoitajia varmistaakseen, että he toimivat sovittujen ja etukäteen määriteltyjen sijoitustavoitteitten puitteissa.

## Markets

**Markets-kategoriassa päätät itse, mille markkina-alueille haluat sijoittaa.**

Skandia Lifen sijoituskomitea päättää sopivimmista sijoituskohteista valitsemillasi markkina-alueilla. Kuten Portfolios-kategoriassakin yhtä rahastoa saattaa hoitaa joukko eri yhtiöitä, jos Skandia Life pitää sitä tarpeellisena. Sijoituskomitea seuraa rahastonhoitajia varmistaakseen, että he toimivat etukäteen määriteltyjen sijoitustavoitteiden puitteissa. Tarvittaessa Skandia Life voi myös vaihtaa rahastonhoitajaa.

## Managers & Markets

**Managers & Markets -kategoria tarjoaa täydellisen joustavuuden rahastonhoitajan ja markkina-alueen valinnassa. Tämä on rahastokategorioistamme suurin ja suunniteltu niille sijoittajille, jotka haluavat koota itse oman sijoitussalkkunsaa.**

Kolmessa aikaisemmassa kategoriassa (Portfolios, Managers ja Markets) monet sijoituspäätöksistä on tehty puolestasi. Managers & Markets -kategoriassa voit vapaasti toteuttaa omaa sijoitusstrategiaasi. Tämän kategorian rahastot ovat muita erikoistuneempia ja voivat olla myös riskialttiimpia.

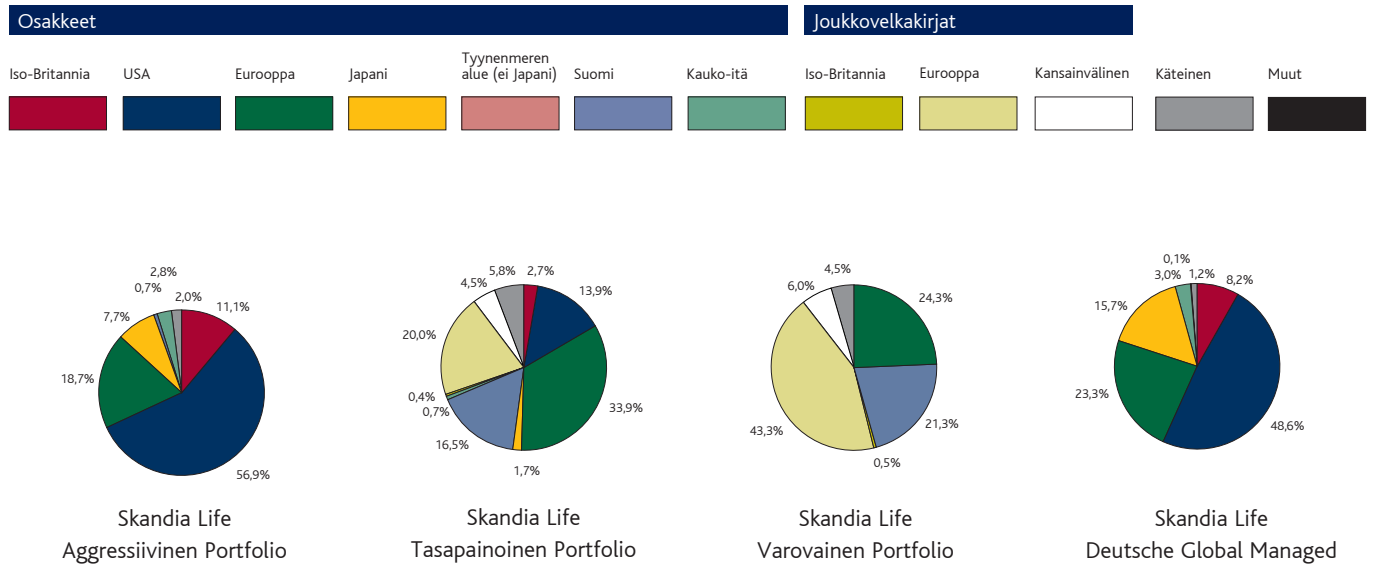
Mielestämme joustavuus on yksi tärkeimmistä piirteistä Multi-Manager-sijoittamisessa. Asiakkaamme voivat siirtyä rahastokategoriasta toiseen ja vaihtaa rahastojaan rajoituksetta milloin tahansa poikkeustilanteita lukuunottamatta.

Multi-Manager-sijoitusmallin edelläkävijöinä olemme vakuuttuneita ettei yksikään henkivakuutusyhtiö ole vertaisemme ja säilyttääksemme etumatkamme, kehitämme jatkuvasti sijoitusten valintaprosessiamme.

# Portfolios ja Managers rahastot

Sijoitusten jakauma 28/11/2003

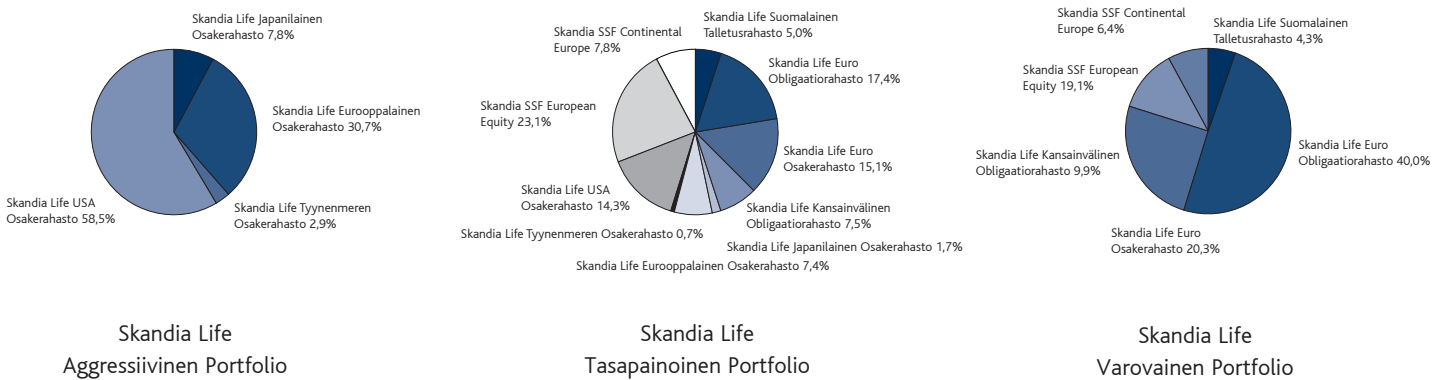
Alla olevat kaaviot esittävät Skandia Life Portfolios rahastojen sijoitusten jakaamaa.



Lähde: Skandia Life

# Portfolios rahastot

Sijoitusten jakauma rahastoittain 28/11/2003



Lähde: Skandia Life



# Rahastokehitys (%) 28.11.2003 asti

Portfolios	Myyntihinta euro 28.11.2003	Kokonaistuotto						Keskimääräinen vuosituotto				Aloituspäivä	Riskiluokitus
		1 kk	6 kk	1 vuosi	3 vuotta	5 vuotta	7 vuotta	Aloitus- päivästä lähtien	3 vuotta (p.a.)	5 vuotta (p.a.)	7 vuotta (p.a.)		
Skandia Life Aggressiivinen Portfolio	2.050	-1.01	10.81	-4.70	-46.53	-20.94	-0.34	21.88	-18.84	-4.59	-0.05	18.10.1995	4
Skandia Life Tasapainoinen Portfolio	2.400	0.67	8.99	-0.79	-33.11	-9.33	18.58	42.69	-12.54	-1.94	2.46	18.10.1995	3
Skandia Life Varovainen Portfolio	2.377	0.81	6.07	1.76	-14.37	4.71	25.57	41.32	-5.04	0.93	3.31	18.10.1995	2
<b>Managers</b>													
Skandia Life Deutsche Global Managed	0.792	-1.25	11.55	-12.29	-50.68			-52.91	-20.99			16.10.2000	4
<b>Markets</b>													
Skandia Life Euro Obligaatorihasto	2.472	-0.48	-2.52	2.23	10.90	12.41	28.95	46.97	3.51	2.37	3.70	18.10.1995	2
Skandia Life Euro Osakerahasto	1.230	2.67	19.07	1.15	-45.14			-26.87	-18.14			03.09.1999	3
Skandia Life Eurooppalainen Osakerahasto	0.905	1.69	13.41	-1.95	-44.38			-46.20	-17.76			16.10.2000	4
Skandia Life Suomalainen Talletusrahasto	1.984	0.05	0.46	1.17	6.38	11.27	14.81	17.95	2.08	2.16	1.99	18.10.1995	1
Skandia Life Kansainvälinen Osakerahasto	0.798	-3.27	9.32	-4.43	-49.04			-52.56	-20.13			16.10.2000	4
Skandia Life Kansainvälinen Obligaatorihasto	2.230	-1.24	-0.49	-6.93	-8.98	5.84	23.61	32.58	-3.09	1.14	3.07	18.10.1995	3
Skandia Life Japanilainen Osakerahasto	1.317	-8.67	28.74	1.23	-47.11	-10.65		-21.70	-19.13	-2.23		15.04.1997	4
Skandia Life Tyynenmeren Osakerahasto	1.249	-3.40	20.91	2.46	-22.03			-25.74	-7.96			16.10.2000	4
Skandia Life USA Osakerahasto	0.718	-1.24	6.69	-7.47	-53.53			-57.31	-22.54			16.10.2000	4
<b>Managers &amp; Markets</b>													
<b>Korkorahastot</b>													
Skandia Life Aktia Likvida	1.918	0.10	0.31	1.00	5.62	9.35	13.69	14.03	1.84	1.80	1.85	14.10.1996	1
Skandia Life Gyllenberg European Bond	2.168	-0.18	-2.65	3.39	14.05	13.33	27.98	28.89	4.48	2.53	3.59	24.10.1996	2
Skandia Life Gyllenberg Money Manager	1.911	0.05	0.37	1.22	5.99	9.76	13.35	13.61	1.96	1.88	1.81	24.10.1996	1
Skandia Life Ålandsbanken Euro Bond	1.914	0.05	0.31	3.01	11.02			13.79	3.55			14.06.1999	1
<b>Osakkeet Aasia lukuunottamatta Japania</b>													
Skandia Life Baring Eastern	1.325	-4.95	22.69	-1.49	-17.65			-21.22	-6.27			16.10.2000	5
Skandia Life Fidelity Funds South East Asia	1.060	-3.99	28.17	4.02	-26.49	3.41		-36.98	-9.75	0.67		15.04.1997	4
Skandia Life INVESCO PERPETUAL Hong Kong & China	1.300	-3.42	38.74	20.93				30.00				01.10.2002	4
<b>Osakkeet erikoissektorit</b>													
Skandia Life Framlington Biotech	0.593	-2.95	16.27	12.74				-40.70				03.12.2001	5
Skandia Life Framlington Financial	1.265	-0.08	17.24	4.72				-24.79				01.05.2001	5
Skandia Life Framlington Health	3.273	0.80	19.02	9.94	-47.43			95.64	-19.29			24.03.1999	5
Skandia Life Henderson Ethical	1.130	-1.57	16.02	-2.92	-44.47			-32.82	-17.81			24.03.1999	5
Skandia Life INVESCO GT Leisure	0.887	0.45	10.60	-3.90				-11.30				15.10.2001	5
Skandia Life Schroder Medical Discovery	0.927	0.65	2.09	-9.65				-7.30				01.10.2002	5
<b>Osakkeet Eurooppa</b>													
Skandia Life Baring Europe Select	2.294	2.50	30.34	31.01	-25.95	19.23		36.39	-9.53	3.58		15.04.1997	4
Skandia Life Fidelity European	1.253	1.54	14.53	14.01				25.30				01.10.2002	4
Skandia Life Gartmore CS Eurobloc	1.635	2.89	17.20	3.48	-38.83			-2.79	-15.11			04.01.1999	4
Skandia Life INVESCO GT Pan European	1.066	1.43	13.53	0.66	-54.91			-36.62	-23.32			24.03.1999	4
Skandia Life INVESCO GT Pan European Enterprise	0.974	-0.51	18.49	8.22	-56.34			-42.09	-24.14			24.03.1999	4
Skandia Life JPMF Europe Strategic Value	0.960	0.73	16.93	8.60				-4.00				15.10.2001	4
Skandia Life Merrill Lynch Euro Markets	1.833	3.09	14.56	5.83	-35.39			8.98	-13.55			24.03.1999	4
Skandia Life M&G European Index Tracker	1.194	2.23	15.70	2.23				19.40				01.10.2002	4
Skandia Life Ålandsbanken European Value	0.821	2.62	14.66	0.24				-17.82				01.02.2002	4
<b>Osakkeet Japani</b>													
Skandia Life Gartmore Japanese Growth	0.668	-6.83	33.87	2.93	-55.14			-60.29	-23.45			16.10.2000	4
Skandia Life Merrill Lynch Japan	0.676	-7.27	29.50	1.65	-51.30			-59.81	-21.32			02.05.2000	4
<b>Osakkeet kehittyvät markkinat</b>													
Skandia Life Baring Eastern European	4.109	-2.03	15.13	15.39	45.30	125.27		144.29	13.26	17.64		15.04.1997	5
Skandia Life FIM Russia	4.211	-3.31	16.26	44.76				150.36				01.05.2001	5
Skandia Life Gartmore Emerging Markets	1.272	-2.68	35.18	22.07	-5.78			-24.38	-1.96			02.05.2000	5
Skandia Life JPMF Emerging Markets	1.207	-1.87	26.26	9.53				20.70				01.10.2002	5
Skandia Life Merrill Lynch Emerging Europe	1.836	-0.70	21.35	25.07	26.97			9.16	8.28			16.10.2000	5
Skandia Life Merrill Lynch Emerging Markets	1.166	-2.18	27.99	10.84	-24.48	6.00		-30.68	-8.94	1.17		15.04.1997	5

Riskiluokitus 1 = Hyvin matala riski 2 = Matala riski 3 = Keskimääräinen riski 4 = Keskimääräistä korkeampi riski 5 = Korkea riski  
Rahastojen kehitystiedot ovat saatavilla myös Internetistä, [www.skandia-life.fi](http://www.skandia-life.fi)

# Rahastokehitys (%) 28.11.2003 asti

Managers & Markets	Myyntihinta euro 28.11.2003	Kokonaistuotto						Keskimääräinen vuosituotto				Aloituspäivä	Riskiluokitus	
		1 kk	6 kk	1 vuosi	3 vuotta	5 vuotta	7 vuotta	Aloitus- päivästä lähtien	3 vuotta (p.a.)	5 vuotta (p.a.)	7 vuotta (p.a.)			
<b>Osakkeet maailma</b>														
Skandia Life Baring Global Growth	1.200	-1.23	13.74	-3.54	-46.33	-25.47		-28.66	-18.74	-5.71		06.05.1998	4	
Skandia Life Baring Leading Sectors	0.705	-1.81	12.62	-6.50				-29.50				15.10.2001	4	
Skandia Life Fidelity Managed International	1.531	-0.84	12.57	-4.25	-48.28	-13.80		-8.98	-19.73	-2.93		06.05.1998	4	
Skandia Life Framlington New Leaders	0.646	-0.62	13.33	-0.62				-35.40				15.10.2001	4	
Skandia Life Merrill Lynch Global Value Portfolio	0.674	0.15	10.86	-3.02				-32.60				15.10.2001	4	
Skandia Life Ålandsbanken Global Value	0.920	-0.33	11.11	-3.77	-51.27			-45.30	-21.31			14.06.1999	4	
<b>Osakkeet Pohjois-Amerikka</b>														
Skandia Life Baring American Growth	0.715	-0.69	7.52	-8.22	-52.49			-57.49	-21.97			16.10.2000	4	
Skandia Life Fidelity American	1.017	-2.31	5.61	-11.26				1.70				01.10.2002	4	
Skandia Life Framlington Nasdaq	0.466	-0.43	28.73	17.09	-62.42			-72.29	-27.84			16.10.2000	5	
Skandia Life Gartmore American Smaller Companies	0.883	1.85	23.15	6.39				-11.70				15.10.2001	4	
Skandia Life JPMF America Equity	1.724	-0.29	6.55	-7.56	-44.12	-26.48		2.50	-17.63	-5.97		15.04.1997	4	
<b>Osakkeet Pohjoismaat</b>														
Skandia Life Alfred Berg Norden Aktier	1.227	-0.08	16.52	4.25				22.70				01.10.2002	3	
Skandia Life Odin Norden	2.031	4.10	36.68	40.36	5.62	52.71		20.75	1.84	8.84		15.04.1997	3	
<b>Osakkeet Suomi</b>														
Skandia Life Alfred Berg Finland	1.076	1.89						7.60				15.09.2003	3	
Skandia Life Evli Select	2.391	4.78	32.25	21.19	-28.20	40.65	98.76	42.15	-10.45	7.06	10.31	24.11.1997	3	
Skandia Life Gyllenberg Finlandia	3.532	3.34	29.95	19.41	1.99	45.83		109.99	0.66	7.84		24.10.1996	3	
Skandia Life Pohjola Finland Kasvu	1.821	3.70	48.05	44.98				8.26				24.04.2001	3	
Skandia Life Pohjola Finland Value	2.337	3.64	30.05	25.71				38.94				01.05.2001	3	
<b>Osakkeet teknologia</b>														
Skandia Life Fidelity Funds Technology	0.543	-2.69	22.85	3.63	-58.71			-67.72	-25.53			02.05.2000	5	
Skandia Life Henderson Global Technology	1.054	-3.21	19.37	0.67	-71.60			-37.34	-34.27			24.03.1999	5	
Skandia Life JPMF Euro Technology	0.605	3.60	55.13	29.83	-57.18			-64.03	-24.63			16.10.2000	5	
<b>Yhdistelmärahastot euro</b>														
Skandia Life Gyllenberg European Balanced	1.384	0.87	8.04	-0.36	-28.40		8.39	-17.72	-10.54		1.16	17.05.1999	3	
Skandia Life Gyllenberg International	1.887	-1.20	7.28	-5.13	-33.56	-13.87		12.19	-12.74	-2.94		24.10.1996	4	
Skandia Life Ålandsbanken Europe Active Portfolio	1.253	2.04	11.28	-0.71	-31.98			-25.51	-12.05			14.06.1999	4	
<b>Yhdistelmärahastot Suomi</b>														
Skandia Life Conventum Tasapainoinen Rahasto	1.791	2.69	35.68	30.16	-10.05	0.96	48.90	6.48	-3.47	0.19	5.85	03.07.1997	3	
Skandia Life Gyllenberg Optimum	2.774	1.72	11.27	5.72	-9.41	17.24		64.92	-3.24	3.23		18.10.1995	3	
Skandia Life Odin Finland	1.578	4.92	34.76	34.64				57.80				15.10.2001	3	

Kokonaistuotto on se tuotto, joka kertyy sijoitukselle kyseisen ajanjakson aikana.

Keskimääräinen vuosituotto tarkoittaa rahaston vuosituottojen keskiarvoa kyseisenä ajanjaksona.

Lähde: Skandia Life, kehitys myyntihinnoin euroissa, bruttotulo uudelleensijoitettuna. Rahasto-osuuden hinnassa on otettu huomioon Skandia Lifen vuotuinen hallinnointikulu sekä rahastoittain määräytyvät, sisäiset ja ulkoiset rahastojen hallinnointikulut. Sijoitusidonnaisten vakuutusten arvo ei ole taattu, sillä rahasto-osuuksien arvot voivat sekä nousta että laskea. Mikäli rahastoilla on muita kuin euromääräisiä sijoituksia, valuuttakurssien muutokset voivat vaikuttaa rahaston arvonkehitykseen. Rahastojen aikaisempi kehitys ei takaa sijoitusten kehitystä tulevaisuudessa.

Riskiluokitus 1 = Hyvin matala riski 2 = Matala riski 3 = Keskimääräinen riski 4 = Keskimääräistä korkeampi riski 5 = Korkea riski  
Rahastojen kehitystiedot ovat saatavilla myös Internetistä, [www.skandia-life.fi](http://www.skandia-life.fi)

Skandia Life Assurance Company Limited - Suomen sivuliike  
PL 1129, 00101 Helsinki, Bulevardi 2-4 A, 00120 Helsinki  
Y-tunnus: 1025067-9

Skandia Life Assurance Company Limited  
Englannissa rekisteröity osakeyhtiö, rekisterinumero: 1363932  
Pääkonttori: Skandia House, Portland Terrace,  
Southampton SO14 7EJ, UK

[www.skandia-life.fi](http://www.skandia-life.fi)